LÁ THƯ MỤC VỤ

Ở tù là đương nhiên mất tự do, nhưng đặc biệt ở tù cộng sản thì mất luôn nhân phẩm và mất tất cả. Người tù chỉ còn bám vào những giây phút hiện tại để mà sống còn, thế nhưng chế độ cộng sản đã thật khéo léo và tinh vi cướp đoạt luôn những giây phút hiện tại của các tù nhân. Đúng vậy, từng giây từng phút người tù phải luôn luôn sống trong tình trạng bất ổn. Như tôi đã tường thuật nhiều lần về kỹ thuật nhân viên cai tù cộng sản gây bất ổn để phá tan giây phút hiện tại của tù nhân thế nào, lần nầy tôi chỉ muốn chia sẻ những kinh nghiệm bản thân về sự bất ổn xảy ra từng giây từng phút trong suốt những năm tháng tù đày của tôi.

Xin mượn câu chuyện sau đây để nói lên cái hiện tại bất ổn về vật chất : Sau Thế Chiến Thứ hai, nhiều tổ chức và cơ quan từ thiện mở các trại mồ côi để chăm sóc các em nhỏ đã mất cha hoặc mất mẹ hoặc mất cả hai do chiến tranh tàn ác gây ra. Ban quản lý các trại mồ côi nhận thấy rằng mặc dầu trẻ em rất dễ ngủ và tuy các bữa ăn không cao sang mỹ vị nhưng không em nào bị đói, ấy vậy mà ban đêm đa số các em trằn trọc không ngủ được. Thật lạ lùng là các dãy phòng ngủ càng gần khu nhà bếp thì trái lại các em càng ngủ ngon hơn. Dựa trên nhận xét thực tế nêu trên và nhất là lời khuyên của các bác sĩ tâm lý, ban quản lý trại làm một thí nghiệm sau đây : Trước khi lên giường ngủ, mỗi em sẽ nhận một ổ bánh mì mới ra lò còn thơm phức với lời căn dặn : "Ban đêm nếu cảm thấy đói, các em có thể lấy ăn, nhưng chủ yếu là để dành cho bữa điểm tâm sáng mai". Kết quả thật bất ngờ là không thấy em nào ăn ban đêm nhưng tất cả các em đều ngủ rất ngon giấc.

Mất cha mất mẹ khiến các em cảm nhận một tương lai mù mịt bất an. Rồi trong giấc ngủ, tiềm thức của các em lại cho biết ngày mai lấy gì mà ăn khi không còn cha mẹ yêu thương chăm lo! Mùi thơm của ổ bánh bên cạnh đầu giường giúp các em yên lòng mà ngủ vì mai đã có cái ăn cầm chắc trong tay (cảm nhận hương vị của nó rành rành đây mà !) Đúng là một thứ bất ổn về vật chất. Lợi dụng những tháng nằm liệt một chỗ (sau khi rơi xuống giếng), tôi được nhà bếp cấp cho một chén cháo lỏng với một thìa nước muối. Tôi cất nước muối vào một chai nhựa rồi cuối tuần nhờ một người bạn thân lén đun cho cạn hầu lấy muối bọt mà để dành. Cuối cùng đành toi công vì một lần khám phòng họ tịch thu mất! Sau những lần nhận bưu phẩm thăm nuôi lại cảm nhận sâu sắc hơn cái bất ổn của người nhà phải thắt lưng buộc bụng để gói ghém nuôi kẻ trong tù, Hết số quà nhỏ nhoi thì giây phút hiện tại bất ổn lại hoành hành không nương tay, vì đói vẫn hoàn đói, đói triền miên, đói tận xương tủy… Nhất là một tâm lý bất ổn vì không có gì giữ được trong tầm tay mình !

Đời sống vật chất càng tránh những bất ổn thì càng sống thoải mái, nhưng đời sống tâm linh thì hoàn toàn trái nghịch lại. Người theo Chúa Kitô phải luôn luôn nhìn nhận hiện tại là tình trạng bất ổn, cần phải thay đổi để mỗi ngày trở nên tốt hơn theo mẫu gương Cha Trên Trời là Đấng Toàn Thiện. Kế tiếp là thay đổi não trạng, thay đổi lề lối suy nghĩ của mình. Cuối cùng là thực hiện đường lối mới để cải thiện đời sống bằng những việc làm tốt đẹp cụ thể hằng ngày.Thánh Gioan kêu gọi 'Sám Hối' vì tình trạng dân chúng thời Chúa Giêsu rất bất ổn. Lối sống đạo của giới trí thức đã lệch lạc. Còn những người lãnh đạo thì tham quyền cố vị, mưu tìm danh lợi một cách tham lam ích kỷ, tạo ra bất công trong xã hội. Cho nên họ rất cần 'Sám Hối'. .

Sứ điệp căn bản của Chúa Giêsu là "***Anh em hãy sám hối vì Nước Trời đã đến gần***" (Mt 4,17). 'Sám hối' là từ ngữ của nhà Phật nhưng Công Giáo sử dụng hai chữ nầy rất phổ biến. Nguyên văn của chữ "Sám" trong tiếng Phạn đọc là "Samma' (nên biết rằng tiếng Phạn là một cổ ngữ của Ấn Độ còn gọi là Bắc Phạn để phân biệt với tiếng Pali là Nam Phạn, là một ngôn ngữ tế lễ của các tôn giáo như Ấn Giáo, Phật Giáo Bắc Tông và Jaina Giáo). 'Sám' là ăn năn về những lỗi đã làm trước. 'Hối' là quyết chừa phạm những lỗi sau. Vậy sứ điệp của Chúa Giêsu hàm ý nghĩa mời gọi mọi người ăn năn hối hận vì những lỗi lầm trong quá khứ, bất luận là lâu mau, và từ bây giờ cho đến về sau, nguyện không tái phạm nữa. Nếu biết lỗi cũ là bậy, bây giờ xin chuộc lỗi, mà sau nầy vẫn còn tái phạm thì không đúng ý nghĩa hai chữ 'Sám Hối' mà Chúa chúng ta mời gọi.

Do thân phận yếu đuối và giới hạn, nên bát cứ điều gì trong thế giới loài người cũng có khuyết điểm và cần phải cải tiến. Khi nghĩ đến 'Sám Hối', chúng ta thường nghĩ đến tình trạng tội lỗi cần ăn năn trở lại. Điều đó đúng nhưng chưa đủ, vì việc 'Sám Hối' không chỉ nhắm đến tội lỗi mà còn có mục đích thăng tiến cuộc sống. Nhiều khi chúng ta không phạm tội gì nặng nề, nhưng đời sống chúng ta lại thụ động, ù lì, thiếu ý nghĩa nên chúng ta cần phải 'Sám Hối' để thăng tiến. Chúng ta càng ước ao nên thánh bao nhiêu thì càng được Chúa mời gọi tiến lên gần Chúa bấy nhiêu. Đường về quê trời vẫn mãi mãi tiếp tục, bao lâu chúng ta còn sống trên dương thế. Cuộc lữ hành nầy chỉ kết thúc bằng cái chết mà thôi.

Linh mục Phạm Quang Hồng.